

Wychodzi codziennie o godzinie trzeciej po południu.

Przedpłata wynosi:

	kwartalnie	miesięcznie
MIEJSCOWA we Lwowie	3 zlr. 75 ct.	1 zlr. 30 ct.
w państwie austriackim	4 „ 80 „	1 „ 60 „
do Prus i Rzeszy niem.	4 tal. 15 sgr.	1 tal. 15 sgr.
do Francji i Danii	6 „	2 „
do Francji i Anglii	23 franków	8 franków
Włoch	25 „	9 „
Belgii i Szwajcarii	18 „	6 „
Turcji i ks. Nadd.	18 „	6 „

Numer pojedynczy kosztuje 8 centów.

GAZETA NARODOWA.

Przedpłata przyjmują:

Biuro Administracji „GAZETY NARODOWEJ” przy ulicy Wałowej pod l. 235 m.
OGŁOSZENIA (Inseraty) wszelkiego rodzaju przyjmują się za opłatą od miejsca objętości wiersza drobnym drukiem 6 centów, oprócz opłaty stemplowej 30 centów za każdorazowe umieszczenie.
Przedpłata i ogłoszenia na całą Francję przyjmują jedynie p. Ludwik Pionński w Paryżu Boulevard du Prince Eugène 59, p. Alojzy Oppel, w Wiedniu Wollzeile N. 22, p. Hermann Heller, Wieden, Hauptstrasse N. 29, pp. Haasenstein et Vogler w Wiedniu Wollzeile N. 9, i w Frankfurt nad Menem.
LISTY wszelkie winny być przesyłane „franco” LISTY reklamacyjne nieopieczętowane nie ulegają frankowaniu. REKOPISMA nadsyłane do redakcji nie zwracają się i będą niszczone.

Manifest cesarski.

Dzisiaj w nocy otrzymaliśmy telegram z Wiednia, streszczający manifest cesarski, a z rana i sam manifest umieszczony w dzisiejszej *Wiener Zeitung*:

Do moich ludów!

Utrzymanie potęgi monarchii za pomocą wspólnego traktowania najwyższych zadań państwa i zapewnienie jednoci państwa z uwzględnieniem różnorodności jego części składowych i historycznego ich rozwoju państwowego, t. j. myśl zasadnicza, która znalazła wyraz w Moim dyplomie z d. 20. października 1860, a która i nadal dla dobra Moich wiernych poddanych, przewodniczyć Mi będzie. Prawo ludów do współdziałania w prawodawstwie i w zarządzie finansów przez uchwały legalnych reprezentantów, ta pewna rekojmia pomyślnego rozwoju interesów państwa i pojedynczych krajów, o której jest zapewniona i nieodwołalnie ustanowiona.

Forma wykonywania tego prawa oznaczona została w ustawie zasadniczej względem reprezentacji państwa, ogłoszonej Moim patentem z d. 26. lutego 1861 a w artykule szóstym rzeczono patentu obwieściłem cały ogół poprzednich, znowu w życie wprowadzonych i nowo wydanych ustaw zasadniczych jako konstytucję Mojego państwa.

Ożywienie tej formy, harmonijne ukształtowanie budowy konstytucyjnej we wszystkich jej częściach, oddane zostało wolnemu współdziałaniu wszystkich Moich ludów.

Z żywym uznaniem mogę tylko wspomnieć o gotowości, z którą przez szereg lat znaczna część państwa idąc za Moim wezwaniem, reprezentantów swoich do stolicy państwa wysyłała, by rozwiązywać wielce ważne zadania w dziedzinie prawa, tudzież ekonomii państwa i społecznego gospodarstwa.

Jednak niespełniony został Mój zamiar, którego niezmienne się trzymam, ażeby intere-

som całego państwa podać pewną rekojmię konstytucyjnego prawnego ustroju, znajdującą się i znaczenie w wolnym udziale wszystkich ludów.

Wielka część państwa, jakkolwiek gorąco i patriotycznie serca tam biją, trzymała się wytrwale zdala od wspólnego legislacyjnego działania, starając się uzasadnić wątpliwości swoje różnicą postanowień owych ustawa zasadniczych, które w całości swojej właśnie konstytucyjnie państwa stanowią.

Obowiązek Mój, jako panującego, zakazuje Mi niechylać się dłużej od zwrócenia uwagi na fakt, który tamuje urzeczywistnienie Mojego zamiaru, skierowanego na rozwój wolnego życia konstytucyjnego i zagraża podstawie prawa wszystkich ludów; albowiem także i dla krajów, które nie należą do korony węgierskiej, tkwi w wspólne prawodawcze uprawnienie tylko w owej podstawie, która w artykule VI. patentu z dnia 26. lutego 1861 oznaczona jest jako konstytucja państwa.

Dopóki brakuje głównego warunku żywej całości ustaw zasadniczych i widocznej harmonii jej części składowych, dopóty wielkie i błogie dzieło trwałego konstytucyjnego ustroju państwa nie stało się czynem. Ażeby więc wywiązać się z Mojego cesarskiego słowa, ażeby formie nie poświęcić istoty, postanowiłem na przód obrać drogę porozumienia z legalnymi reprezentantami Moich ludów w wschodnich częściach państwa, a węgierskiemu tudzież kroackiemu sejmowi przedłożyć do przyjęcia dyplom z dnia 20. października i ogłoszoną patentem z dnia 26. lutego 1861 ustawę zasadniczą względem reprezentacji państwa.

Zważywszy jednak, iż prawnie jest rzeczą niemożliwą czynić jedno i to samo postanowienie w jednej części państwa przedmiotem rokowań, równocześnie w innych częściach uważać je za ustawę państwa, powszechnie obowiązującą — widzę się znievolonym zaszytywać działalność ustawy względem reprezentacji państwa z wyraźnym oświadczeniem, iż Sobie zastrzegam, rezultaty rozpraw reprezentacji rzeczonych wschodnich królestw na wypadek, jeżeliby zawierały modyfikację wspomnianych ustaw, dającą się pogodzić z jednolitym istnieniem i potęgą państwa przed Moim postanowieniem przedłożyć legalnym reprezentantom innych królestw i krajów, by ich równie ważne orzeczenia usłyszeć i uwzględnić.

Ubolewać Mi tylko przychodzi, że ten krok niezbędny pociąga za sobą zastanowienie w konstytucyjnej działalności ściślejszej Rady państwa, ale organiczny związek i prawomocność wszystkich zasadniczych postanowień ustawy dla ogólnej czynności Rady państwa, czyni oddzielenie i częściowe utrzymanie działalności ustawy niepodobnem.

Dopóki reprezentacja państwa nie jest zebrana, zadaniem Mojego rządu będzie, czynić wszelkie kroki, odwiec się nie dając, a między temi szczególnie te, których finansowy i ekonomiczny interes państwa wymaga.

Swobodna jest droga, która z poszanowaniem prawowitości wiedzie do porozumienia, jeżeli, czego z pełną ufnością oczekuję, duch do poświęceń zdolny i pojedunawczy, jeżeli dojrzałe światło przewodniczyć będzie rozważań Moich wiernych ludów, do których z nęzcniem pełnem zaufania zwrócone jest niniejsze słowo cesarskie. Wiedeń d. 20 września.

Franciszek Józef m. p.

Manifest ten cesarski jest programem dla dzisiejszego ministerstwa i wyjaśnia od razu wszelkie wątpliwości co do drogi, którą rząd cesarski pójść zamierza w obecnym przesileniu państwowym. Szczere i otwarte wypowiedzenie zamiarów rządu jest główną jego cechą. Z tego powodu ludy a mianowicie Galicja przyjmie go z zadowoleniem i wdzięcznością. Droga okrojowania konstytucji, podobnie jak okrojowana była ustawa lutowa, jest usunięta stanowczo. Od swobodnego porozumienia się korony z reprezentacjami Węgier, Kroacji i reprezentantami innych krajów koronnych, zawisłem czyni manifest cesarski przysługującą organizację państwa.

Dawniejsze ustawy zasadnicze wszystkich krajów monarchii, dyplom październikowy i ustawa lutowa stanowiąc mają razem konstytucję państwa, rzeczą zaś sejmów będzie pogodzić ten ogół ustaw ze sobą i utworzyć w porozumieniu ze sobą i z koroną organizację państwową, w którejby wszystkie ludy Austrii wzięły dobrowolnie i swobodnie udział.

Nie ma w tym manifestcie stanowczego orzeczenia, czy rezultata rokowań z węgierskim i kroackim sejmem przedłożone będą reprezentantom królestw i krajów w sejmach krajowych, lub czy z tych sejmów delegacje reprezentantów zwolane będą w osobne ciała reprezentacyjne, w któreby porozumieć się między sobą i orzekli czy przyjmują do rezultata, lub też zmian sobie życzą. Zdaje się że rząd cesarski zamierza najpierw przedłożyć je sejmom krajów koronnych, a dopiero gdyby się okazały różnice w uchwałach pojedynczych sejmów w krajach koronnych, lub różnice między uchwałami sejmów z tej i z tamtej strony Litawy, rozpoczęłoby rokowania przez delegacje, razem zebrane, aby się porozumieć tak między sobą jak i z koroną.

Słusznie więc manifest cesarski mówi,

iz swobodna otwiera się droga, która z uwzględnieniem prawowitości do porozumienia wiedzie. W ręce reprezentacji narodów składa cesarz i rząd cesarski uorganizowanie Austrii i od ich pojedunawczego ducha spodziewa się, że porozumienie między niemi przyjdzie do skutku. Jestto wielkomyślnym aktem korony, to przyznanie otwarte, iż od dobrowolnego i swobodnego udziału ludów Austrii w reorganizacji państwa zawisła i przyszość Austrii.

Z tem samem zaufaniem, z którym korona i rząd cesarski powierza dzieło reorganizacji państwa ludom, i ludy te wezmą się do dzieła i otoczą koronę i rząd. Wobec wielkich celów ustana drobne zabiegi. Wobec potężnych zadań, wytkniętych wszystkim ludom, znikną drobne opozycje, odzywające się w obozie centralistów.

Przegląd polityczny.

Sejm węgierski został jak ogłasza wczorajsza *Gazeta Wiedeńska* Najw. postanowieniem z dnia 17. b. m. na dzień 10. grudnia r. b. zwołany.

Równocześnie został hr. Cziraky mianowany prezesem kancelarii węgierskiej. Jest to nowy krok ku przywróceniu węgierskiej autonomii, pozostaje jeszcze do obadzenia jedynie godność palatyna i tak zwanego *Judea Curiae*. Jak Tavernik jest właściwie namiestnikiem cesarskim, tak praeses camerae jest naczelnikiem dyrekcji skarbowej kraju, tak długo jak długo królestwo węgierskie część integralną monarchii stanowi. Gdyby zupełnie przywrócono ustawy z r. 1848, w takim razie tavernik stałby się ministrem spraw wewnętrznych a praeses camerae ministrem skarbu. Z powodu tego mianowania są dzienniki centralistyczne w desperacji, naprężają bowiem w niej oddzielenie skarbu węgierskiego od austriackiego, upatrują zapowiedź utworzenia osobnej, niezależnej teraz kamery węgierskiej, a nawet obawiają się utworzenia z czasem osobnego ministerstwa finansów dla Węgier.

Patent cesarski, zwołujący sejmy krajowe niewęgierskie, opiewa według *Gazety Wiedeńskiej*, jak następuje:

„My Franciszek Józef Pierwszy, z Bożej łaski cesarz Austrii i t. d. i t. d. oznajmiamy niniejszem: Sejmy krajowe Czech, Galicji i Lodomierji z Krakowem, Dalmacji, Austrii poniżej i powyżej Anizy, Salcburga, Styrii, Karyntji, Krainy, Bukowiny, Morawii, Szlązka, Tyrolu, Vorarlberga, Istrii, Gorycji i Gradyzki, tudzież rada miejska Tryestu zwołane są na dzień 23. listopada r. b. do przepisanych ustaw miejsc ze-

Borysław.

(Dokończenie.)

Według opowieści naszego uprzejmego przewodnika, niejaki Saks żyd, przed dziesięciami czy jedynastu laty zaczął pokazywać destylować kąpięczkę, i powiódł ją na pokaz do Wiednia, gdzie do nafty zaczęto zaraz lampy fabrykować, zaczęto pospieszyć i Berlin, gdy się destylowanie wzmagalo. Potem wystawił radca finansowy p. Lichtner fabrykę w Tustanowicach. Wówczas stał cetrna nafty na 40 zlr. i zwano ją płynnym gazem, upatrując w niej zupełne podobieństwo do gazu świetlanego. Wnet zaczęto coraz gorliwiej kopać, garnęli się przedsiębiorcy żydzi, włościanie ochoczo pomagali, gdyż jeszcze nie szło o wyłączenie ich z gruntu i domu, a w r. 1859 natrafiono na pokład wosku skalnego. Pan Berak Adam, znany muzyk i budowniczy miasta Drohobycza, posłał go do Wiednia do fabryki wyrobów chińskiego srebra. Pierwszy sądził wosku niejaki p. Ronwitz (nie ręczymy za dokładność imienia, gdyż się przypadkowo w notatkach naszych zatarto) z Wiednia; wnet założył tamże fabrykę p. Wagemann, i otworzył się fabryki w Peszcie, Biale, Osieku nad Łabą (Aussig an der Elbe). We Lwowie pierwszą destylatornię i sklep z naftą założył p. Zeh, wówczas dyspozytor w aptece p. Mikolascha; a w pamięci Lwowian tkwi jeszcze zapewne okropny wypadek z zapalenia nafty, którego ofiarą padły żona przedsiębiorcy i jej siostra. Były to pierwszy ofiary.

Znaczny ruch począł się w Borysławiu, jednak dopiero w r. 1861. Nie baczono na straty, a niesłychane zyski niektórych upatrzonych od fortuny wywołały w kraju i za granicą, mianowicie między mniej majątynymi żydami i łakomymi na łatwe, choćby rozbojnicze zyski Pru-

sakami formalny szal, gorączkę borysławską, która w rokueszłym najwyższego dobiegła stopnia. Dzisiaj w każdym miasteczku, w każdej niemal wsi można spotkać żyda, który się sparzył niełitościwie na kąpięczce borysławskiej. Tego roku ruchu znacznie ubyło; mimo to, jak wspomnieliśmy, wywozą z Borysławia tygodniowo około 4 do 5 tysięcy cetrarów kąpięczki a 2 tysiące cetrarów wosku. Dokładnie wysokości wywozu oznaczyć niepodobna przy zupełnym braku kontroli; tak nam ją jednak podawano ze stron najrozmaitszych, mianowicie ajencji fabrykantów.

Tryb destylowania kąpięczki i wosku postąpił znacznie; sprowadzono nawet silne maszyny parowe, i rzecz idzie systematycznie, po fabrycznemu. Tryb dobywania surowca jednak bardzo mało zrobił postępy. Zrazu, jak już wiemy, nafta i wosk leżały na wierzchu, pod gliną; wystarczyło wygrzebanie dołu i kwacz kopny. Później, kiedy coraz więcej zaczęto dobywać nafty, już było potrzeba kopać coraz głębiej, do 6 sążni, przez żwir; dzisiaj najmniej do 12 sążni, przez coraz twardsze pokłady, j. t. łupki ilowe. Potrzeba było zatem duczki ubezpieczać wewnątrz od zasypiania się opłotkiem lub cembryną, i wentylować duczki i zakopy. Do wentylowania używano pierwotnie miechów; przy znaczniejszej głębi te nie wystarczały, i wzięto się do opisanych już młynków i rur blaszanych.

Istnienie kruszców i wszelkich kopalin podziemnych można z nieomylną prawie pewnością poznać po kształcie powierzchni ziemi, po jej składzie wewnętrznym, po ziołach nawet. Co się tyczy nafty i wosku skalnego, oznak tych brak zupełny; przypadek je wskazuje. Niewiadomo nawet, czy źródła nafty idą z głębi do góry lub poziomo; czy są luźne lub się łączą w źródlika, rezerwoary, i jakie, zaskórne czy podziemne, jak to się ma rzecz z wodą. Również co do wosku, czy idzie żyłami, lub szerszymi pokładami, czy stolniami pionowymi, ukosnymi lub poziomymi. Jedną jest tylko nieomylna do-

ład pewność, że w znacznej głębi w legowiskach nafty i wosku skalnego napotyka się na surowicę solną. W soli zdarza się wprawdzie czasem kąpięczka, ale bardzo rzadko, i natrafiający na sól, (w Borysławiu zwykle w głębi 28 do 30 sążni), duczki zarzucają zupełnie, czy się co zyskało z niej lub nie. Rozmaita też podług duczki i miejscowości bywa wydajność kąpięczki i wosku. Na Wolance zacieka mocno woda, a w Schodnicy czy Mraźnicy kąpięczka najwydatniejsza. Dodamy tutaj, że przedsiębiorcy kopali wola kąpięczki jak wosk — zapewne dlatego że mniej z nią zachodu przy dożywaniu i że wprost taką jaką się dobedzie, kupują ajencji destylatorni.

Kopalnie nafty jak i wosku nie ograniczają się tylko na sam Borysław. Znachodzą się one na całym północnym stoku wspomnianego tylkroć łańcucha gór w linii niemal prostej: na prawo od Borysławia, czyli na zachód, w Bani Kotowskiej i Popielach, a na lewo czyli na wschód w Wolance, w Tustanowicach, aż do Orowego na granicy Stryjskiego (nad rzeką Stryńką). W poprzek zaś przez tę linię idą od Borysławia na południe Mraźnica, Schodnica, Kropiwnik i za rzeką Stryjem Rybnik. (Wszystkie te miejsca znaleźć można na Kammersberga mapie Galicji, karta 38). Z Borysławia wkrótce może przeniesie się główne ognisko do Bani Kotowskiej, gdzie już dzisiaj mnożą się zakopy i duczki. W Wolance od dwóch lat kopią. W Mraźnicy i Schodnicy spodziewają się znacznych źródeł i pokładów. We wszystkich tych kopalniach ruch nie wyrówna i w malej części ruchowi w Borysławiu.

Byłoby to może ważnym dla teorii i praktyki górniczej nabytkiem, gdyby zdjęto plan niwelacyjny Borysławia i innych miejsc i zapisywano duczki, w których się napotyka, a w których nie, i w jakiej głębokości kąpięczkę i wosk. Kosztu i zachodu przytem mało, a można by zbadać przynajmniej kierunek i rozciągłość źródeł i pokładów, poziomo i w profilu.

Wracając do oznak istnienia nafty i wosku

skalnego, podniesiemy jedną okoliczność. Według doświadczenia w Borysławiu i w okolicy, zdawałoby się, że sól jest nierozłączną ich towarzyszką. Znamy jednak źródła nafty w Bachlowie (pod Hoczwa, między Liskiem i Bali-grodem), gdzie sól dotąd nieczem się nie objawiła; coby jednak może nastąpiło, gdyby zaczęto kopać. Przypomniemy sobie wreszcie kształt wszystkich gór około Borysławia, Wolanki, Tustanowic, Bani Kotowskiej i Popiel, a prócz tego około Holowicka pod Łomną, a Ropianki i Bachtowy pod Liskiem. Są one zupełnie do siebie podobne, chociaż dwójakie. Są one albo kształtu, zwanego przez górników samborskich i sarnockich „działowym”, t. j. idą mniej więcej długim i wyniosłym a równym grzbiety, z którego spadają przerzynane równoległymi parowami stoki; albo łańcuch rozbity jest w luźne niejako, ale o regularnych rysach góry, jednym wyciągnięciem idące pasmem. Tak działy te jednak jak i pasma gór mają kształty romboedrowe, których jedną połowa sterzy z nad powierzchnii ziemi. Pod takim działem jednym leżą: Wolanka, Tustanowice i t. d.; pod takimże, następnym za nim, takzwanym „działem Schodnickim” Mraźnica, Schodnica, jak to widać z Drohobycza; pod działami leży Bachlowa i Holowicko. Pod górami pasmowymi leży reszta wspomnianych miejsc, jak Borysław, Bania Kotowska, Popiele i Ropienka. (Góra nad Borysławiem zwie się Horodyszczce, i według mapy Kammersberga wysoka jest 339 sążni).

Nie jesteśmy pod tym względem znawcami, abyśmy sprostowaniu temu przypisywali jaką wagę, ale może ono zwrócić uwagę górników i geologów, więc nie mogliśmy go pominąć. Kończymy próbą o sprostowanie pomyłek, jakie się w obu naszych artykułach wkładać mogły, tudzież o dopelnieniu; i polegamy w tym względzie na obywatelskiem poczuciu i na interesie naszych ziemaków. Szal przemia, tryb dobywania nafty i wosku odbywać się zaczęło po trzeźwemu, a chociażby nie systematycznie, po górniczemu, jednak nie rozbojniczo, i przy-

Gaz. Wied. ogłasza także że prezydent rady oświecenia, p. Hasner, został na własne żądanie z tej posady niechylony, i otrzymawszy charakter radcy dworu, mianowany został profesorem zwyczajnym nauk politycznych na uniwersytecie wiedeńskim.

Odkładamy pióro — ale oto nagle niktąd
nizowad świeca parałłnowa poczyną niemiłoci-
wie pałać i migać, jak gdyby chciała coś je-
szcze dodać do naszego artykułu. Odgadniemy
podobno jej myśli. Chce ona powiedzieć: „Oto
epakowano mnie i moje towarzyszek w piękną
etykiętę z napisem: „Z Berlina“. Nie wierzę;
my jesteśmy rodem z Borysławia i w galicyj-
skiej fabryce ednkowane, taksamo jak nasze sio-
stry cioteczne, pałace się w lampach „amery-
kańskich“. Są one taksamo z Ameryki, chociaż
je nazwano „petrolejem amerykańskim“, t.j. są
poprostu Galiciankami“.

Pan Boggio należał w dawnym parlamencie obok pp. Cantu i D'Onades Reggio do stronnictwa klerykałnego. Wprawdzie nie był tak zażartym katolikiem jak jego koledzy, którzy trzymając się bezkoloszonego na trydenckim soborze dogmatu, że bez katolicyzmu nie ma zbawienia, gotowi byli popalić żywcem wszystkich niekatolików; lecz zawsze obraniał on gorliwie stowarzyszenia religijne i utrzymywał, że szkoły

Nareszcie nadszedł czas, w którym jenerał gubernator, rozpoznawszy sprawę niewinnego M., tegoż z obowiązkiem wyjazdu do Woronicz osobiście uwolnił, i siostrę nadbrajaka ciężko zniesie rozkażał. Dla odebrania majątku Werchupowaznił pan J. M. swojego dawniejszego rządce pana Deska, który zaopatrzywszy w Kijowie w potrzebne pełnomocnictwo, do ty

(Korespondent z Brodów już nam donosił o tym wypadku w krótkości, przyczem dodał, iż owego sękwestratora już po kilkunastu dniach śledztwie wypuszczono na wolność. Dzisiejszy korespondent nie o tem nie wie. Przy tej sposobności sprowadzić musimy wiadomość korespondenta brodzkiego, iż panu M. położono za warunek u wolnienia, ożenienie się z panią dworną, którą mu wskażą. Pan M. z własnego postanowienia ożenił się z księżniczką Lubomirską, która wcześniej nie była i nie jest damą dworu; p. r.).

Dalszy ciąg spisu poddanych austriackich w niewolę moskiewską zostających, za którymi starania o ich wolnienie uczyniono: 383. Nawrocki Konstanty Rzeszowa, więziony w Kongresówce i skazany do guberni tomskiej, wołoski Iazymskiej, wsi Olgina. 384. Stachowski Feliks z Krakowa, więziony w Kongresówce i skazany do rot arezantanekich w Charkowie. 385. Pawlikowski Ignacy z Krakowa, więziony w Kongresówce i skazany do rot arezantanekich w Charkowie. 386. Adamski Jan z Krakowa, więziony w Kongresówce i skazany do rot arezantanekich w Orle. 387. Łabusiński Ignacy z Krakowa, więziony w Kongresówce i skazany do rot arezantanekich w Orle. 388. Brzeski Marcin z Krakowa, więziony w Kongresówce i skazany do rot arezantanekich w Orle. 389. Górecki Marcin z Krakowa, więziony w Kongresówce i skazany do rot arezantanekich w Kałudze. 390. Szajczak Michał z Jarosławia, więziony pod Radziwiłowem i skazany do gubernii jeniejskiej, powiatu Aczyńskiego do wsi Kacaczkowa. 391. Sułkowski Ignacy z Krowodrzy przy Krakowie, więziony w Kongresówce i skazany do batalionu tobołskiego. 392. Rudzki Władysław z Bochni, więziony w Kongresówce i jest do gubernii archangielskiej skazany. 393 do 425. Seweryn Władysław inżynier Setlak z Bolesławia, Lang Antoni z Krakowa, Gdelszczak Jakób z Krakowa, Ostrowski Józef z Krakowa, Konstantini Czesław z Krakowa, Idyszczak Jakób z Krakowa, Kraus Stefan z Węgier, Jakubowski Wojciech z Węgier, Juryňa Julian z Węgier, Marynowski Józef z Węgier, Siepraski Józef i Sieprawski Adam z Cholezyna, wódca krakowskiego, Bieda Jędrzej i Piotrowa Wojciech z Cholezyna obwodu krakowskiego, Piłczyński Józef z Tobi obwodu krakowskiego, Bielec Jan z Tęczyna obwodu krakowskiego, Stróżik Franciszek z Krzeszowic obwodu krakowskiego, Tomecz Jan z Krzeszowic obwodu krakowskiego, Zajac Wincenty i Kurdział Jan z Krzeszowic obwodu krakowskiego, Wach Jędrzej i Wach Aleksander z Kalwarii obwodu wadowickiego, Zygmunt Kazimierz z Przeworska obwodu rzeszowskiego, Zelisko Stefan z Krzeszowic obwodu żółkiewskiego, Höflich Julian Adolf z Wieliczki, Kieroniński Wincenty rodu Zabawy obwodu bocheńskiego, Zawalski Karol dem z Sopotyna obwodu żółkiewskiego, Kereziński Jędrzej inaczey Roth Paweł z Nagy-Karoly w komendzie szatmarskim w Węgrzech, Trybus Stanisław

Wiedza 19. września	Piąć	Żądają
złr. et	złr. et	złr. et
5% Metaliki na wal. a.	61 90	62 00
Pożyczka narod.	72 20	72 30
Metaliki na m. k.	67 50	67 60
Obł. ind. ni. austr.	82 00	83 00
„ „ „ „ „	70 75	71 00
„ „ „ „ „	72 00	72 50
„ „ „ „ „	70 25	70 75
„ „ „ „ „	68 50	69 00
„ „ „ „ „	67 00	68 00

Akcie banku i przemysłu	776 10	778 00
Banku narod. austr.	75 00	75 50
„ „ „ „ „	174 50	174 60
Zakład kredytowy	165 60	165 80
Kolei póln. Ferdynanda	194 25	194 50
„ „ „ „ „	80 00	81 00

Pożyczki loteryjne	141 00	141 50
Losy pożyczki z r. 1859	81 50	81 75
„ „ „ „ „	88 10	88 20
„ „ „ „ „	78 50	78 60
„ „ „ „ „	78 50	79 00
„ „ „ „ „	121 70	121 75
„ „ „ „ „	75 00	77 00
„ „ „ „ „	26 50	27 00
„ „ „ „ „	22 00	23 00
„ „ „ „ „	22 50	23 00
„ „ „ „ „	22 50	23 00
„ „ „ „ „	22 50	23 50
„ „ „ „ „	16 00	17 00
„ „ „ „ „	16 00	17 00
„ „ „ „ „	12 00	12 50
„ „ „ „ „	12 00	12 50

Kursy zagraniczne	91 00	91 10
Angb. 100 zlr. nr.	91 91	91 90
Frankf. n. M. 100.	80 80	80 90
Hamb. 100 mark.	108 90	109 00
London 100 fnt.	43 20	43 25
Paryż 100 frank.		

Warszawa 19. września	00 00	00 00
Półimperjal. rubli	00 00	00 00
Listy zastawne III. ok.	15 00	00 01
„ „ „ „ „	77 75	78 00
Akcie kol. żel. war.-wied.	72 00	72 50
Akcie kol. żel. war.-bydg.		
Paryż 19. września	68 67	00 00
Renta 3% „ „		

Podziękowanie.

Gdy ogromny pożar Bucozsa zniszczył całe miasto, W. Karol Helz, adi. powiatu w Burzynie i wdowa Tekla Lachowiczowa z Przysięki, dowiedziawszy się o moim nieszczerem, przybiegli mi pierwszą pomoc, nawet i W. Helz swym wpływem wyjedł, że W. Walerjan Krzeszczewicz z Rofezowa zapomniał mnie obdarzyć, na koniec P. Aleksander Lewicki z Bucozsa pomógł mi zapłacić, i tak ci oby trzej, którzy do broczyli wywalił mnie z życia i rodziny z chwilową rozpaczą i gnęź. Nie mam wyrazów, którebym za ten szlachetny czyn, dobroczyńcom mógł podziękować, i poczytywać do moich obowiązków. W Bucozsu, Aleksander Zbysław ausd. s. k. akt pow. 990 1-1

Podziękowanie.

Lat kilkanaście cierpiełem na słabość pęcherzową, używałem rad i lekarstw wielu najsłynniejszych doktorów nadaremnie, a moje cierpienia z okropnym raziłem i bolami nie ustawały, i tak już osłabłem i zwątpiłem o nioszenie, jak mi doktorowie zapewnia- li — na koniec teraz W. dr. Nowiński we Lwowie, tak troskliwie zajął się mną i cudo-owną swą zdolnością zupełnie mnie uleczył i przywrócił do życia, że teraz zupełnie jestem odrodzony i zdrow, za które to do- brodzieństwo, troskliwość i bezinteresowność, memu życiodawcy W. dr. Nowińskiemu składam z całą moją rodziną moje publiczne podziękowanie. 991 1-1

we Lwowie 21. września 1865.

Antoni Hochtaubel.

DOBRE NUMERA

wskazuje na korzystną wygraną loteryjną moją tajemniczą i jedynie mi właściwą metodą. Na zapytanie frankowane udzielam bli-ższych szczegółów, pod kondycjami i t. d. załącz. Mój adres „na listy“: 987 1-6

Ingenieur Aug. Bold, Partienier per Hamburg an der Elbe. Od nasładowań, które Przetwórcy do niego nie prowa- dzą proszę się mieć na baczność.

Zapadłszy w podróż na mocny kurec żo-ładka, do którego w półgłębokości przy-łączyły się silne wymioty i rozwolnienie — nie mogąc leczyć na przedk. pomoc le-kareską, będąc 4 mile oddalonym od najbliż-szego miasteczka, spieszę się na opatr-ność boską; kazałem się dobrze nacie-rać BALSAMEM VETORINIEGO, niemniej używałem co kwadrans po 15 kropli tegoż Balsamu na cukrze, znaczącym w wodzie i dnia następującego zupełnie zdrow i dalszą podróż udać się mogłem. Od tego czasu do-świadczyłem w podobnej słabości i na innych osobach jak najlepszego skutku, więc dla do-bra ludzkości cierpięcej czynię to wiadomem, i zalecam każdemu używanie tego balsamu, który, jako prezerwatywa znajdował się po-winien w każdym domu, mianowicie w miej-scach oddalonych od aptek i lekarzy. 989 1-3

Mieczysław Bilecki.

WINOGRONA

Prawdziwe badeńskie i fesslawskie, na kurację winogronową najlepiej przydatne funt wiedeński po 36 cent.

Prawdziwe godyńskie (morawskie) i węgierskie „ „ „ „ „ 28 „

„ „ „ „ „ 48 „

w oryginalnych koszykach po 15 do 20 funtów taniej o 2 cent. na funcie, otrzymuje co- dziennie świeże i sprzedaje handel

J. F. Kleina wdowy i Gebhardta

979 2-7 we Lwowie l. 232 miasto

Dom pod Nr. 809%, na Łyczkowie, przy głównym trakcie, obok hotelu tak- zwanego de „Laus“, jest z wolnej ręki do sprzedania. Bliższa wiadomość u właściciela na miejscu. 986 1-2

Najnowsze, nadzwyczajnie korzystne nowymi wygranymi pomnożone wielkie losowanie pieniężne

2 mil. 331.700 mark, w którym tylko wygrane wyciągnięte zostaną.

gwarantowane przez rząd w m. Hamburga.

Los oryginalny państwa kosztuje 3 zlr. 50 cent. w. a. Dwa półoryginalne losy państwa kosztują 3 zlr. 50 centów. Cztery ćwierci 3 zlr. 50 cent. Osm ósmych 3 zlr. 50 cent.

Miedzy 10.000 wygranymi wynoszą główne wygrane mark: 200.000, 100.000, 50.000, 30.000, 20.000, 15.000, 7 po 10.000, 2 po 8.000, 2 po 6.000, 4 po 5.000, 4 po 4.000, 18 po 3.000, 50 po 2.000, 6 po 1.500, 6 po 1.200, 106 po 1.000, 106 po 500, 106 po 300, 106 po 200. 8.920 po 92, 1 t. d.

Początek ciągnięcia 4. października 1865. Pod moją w najdłuższych krajach znaną i powszechnie lubioną dewizą: „Boskie błogosławieństwo u Cohna“.

Wypłaćmy już wielki los 20 razy. Zamówienia zamiejscowe z dołącze- niem gotówki wszelkiego rodzaju pienię- dzy papierowych albo w wolnych mar- kach, nskutecznie sam do najdalszych okolic spieszenie i pod sekretem, i prze- słaćmy urzędowe listy ciągnięć i wygrane pieniądze zaraz po ciągnięciu.

Laz. Sams. Cohn

988 1-4 Banquier in Hamburg.

Wytwór z Tranu Wielorybiego

(Extrais de Foie de Morne)

Przygotowany przez p. Meynes, aptekarza w Paryżu, na ulicy Amsterdam, 64.

Znośnego smaku i łatwy do zażycia, pre- paracja ta potwierdzona przez paryżską aka- demię medyczną i Radę lekarską w Peters- burgu ma kształt gałeczek, z których każda zastępuje dwie łyżki stołowe najprzebie- szego tranu. 819 10-18

Pudełko kosztuje 2 zlr. w. a.

Dostać można we Lwowie w aptece Z. RUKERA pod srebrnym orłem.

Dr. Wincenty Straski,

profesor dentystyki i le- czenia chorób uszów,

ma zaszczyt uwiadomić, iż znowu powrócił ze swej podróży, przed- siębranej do Francji i Niemiec w interesie swej specjalnej umiejętności i praktycznego zawo- du, i ordynuje jak przedtem co- dziennie od godziny 8 z rana, 965 do 6 wieczór. 6-6

Sposób leczenia stanowczy chorób płucowych wszelkich wyrzutów, ran syfilitycznych

Parzyckiego Dra p. Chable.

PLUS DE COPAHU

Skuteczność Syropu roślinnego, bezmer- kurjalnego przeciw liszajom, swiadowi, nieczystości, ranom syfilitycznym, zanie- czyżnieniu krwi, tak skuteczną się poka- zała, że ja dzisiaj 40.000 listów dziękczyn- nych ze wszystkich stron świata jak najza- szczytniej popiera, wielbię szczególnie przy- jego użyciu pomoc kąpieli mineralnych rów- nież Dra Chable. Cena 4 zlr., za opako- wanie 20 cent. 801 11-9

DEPURATIF SANG

Przyjemnego smaku a w swem działaniu łag- dny Syrop Cytry- nianu Żelaza Dra Chable, gdy do dzie- la w użyciu będzie tr- dno do trawienia, w skutkach zaś swych wątpliwe kubęby i kopalny, z rzędu le- karstw wypiera, to ze swej strony, już to w szprycowaniach, już wewnętrznie użyty, pokonywa z pewnością wszystkie nieczyste dolegliwości, jakimi są: rzęta- czki, apławy, osłabienie kanału, otoki pęcherza. Cena flaszki 3 zlr. 30 cent. z opa- kowaniem 3 zlr. 50 cent.

Z powyższej wymienionymi specyficznymi środkami łączy się jeszcze masę przeciwi- liszajowa, preparacja do kąpieli mine- ralnych. Paczka po 1 zlr.

Sprzedają się w Warszawie w składzie materiałów aptecznych p. Galle i w aptekach w Wilnie p. Chrościckiego, w Krakowie p. Brunona Mieczysławskiego i we Lwowie u p. Z. RUKERA.

STEFAN MANN

fabrykant broni i wyrabiający nowe uprzy- wilejowane rewolwery w Wiedniu, Stadt, Kohlmarkt Nr. 14, poleca po najniższych cenach fabrycznych swój wielki skład du- beltów kaptolowych, sztuców tyrolskich do polowania, do tarczy i rewolwerowych, strzelb do przedniego nabijania, iglicowych, lefoszów i lankastrów, wszelkich gatun- ków pistoletów, rewolwerów z podwój- nym ruchem w 4 numerach, od wielkości kie- szonkowej, aż do kalibru wojkowego.

Również przyjmuje zamówienia na wszel- ką powyż wymienioną broń podług dokła- dnego polecenia aż do najwykwintniejsze- go urządzenia, z zażyciem za każdy swój wyrób. 744 22-26

Dnia 1. października 1865.

Ciągnięcie gwarantowanej

pożyczki miasta Medjolanu

18 milionów franków.

Sprzedaj losów jak we wszystkich pa- d- stwach prawnie pozwolonych. Główne wygra- ne tej pożyczki są: 25 po 100.000, 10 po 80.000, 5 po 70.000 5 po 60.000, 10 po 50.000, 5 po 45.000, 10 po 40.000, 10 po 30.000, 1.650 po 1000 i t. d.

Każda obligacja wygrywa najmniej 45 franków. Rocznie bywa 4 ciągnięć, a mia- nowicie: 1. stycznia, 1. kwietnia, 1. lipca i 1. października.

Los na powyższe ciągnięcie kosztu- je 2 zlr. w. a.

Plany i listy ciągnięć bezpłatnie. Zlecenia łaskawe za przesłaniem gotówki będą prę- dko załatwiane.

Uprasza się wprost udać pod adresem:

Jean Schrimpf

Banquier in Frankfurt am Main.

Wszystkie certyfikaty opatrzone są dwoma numerami, serją i numerem wygra- ny — a z małą wkładką podane są szanse wygrania wielkiego losu przy ciągnięciu 1. października. 969 3-6

Osoba wyższego wy-

kształcenia poszukuje umie- szczenia się wraz z córką, jest w stanie zająć się najsumiennie- zarządem domu, wiejskim lub miejskim gospodarstwem, maćmi dziećmi, albo dopil- nowaniem chorej osoby, lekturą i korespon- dencją polską i francuską, a córka udziela muzyki. Adresować T. S. w księgarni K. 977 Wilda. 2-3

Dwa bilary

i inne urządzenia kawiarniane, tudzież FORTEPIAN w dobrym stanie, są sprzedania Bliższa wiadomość w kawiarni teatralnej we Lwowie. 934 3-3

MASZYNY ROLNICZE

Lokomobile i młocarnie, maszyny do drylowania, haki konne i przyrządy do roztrzaskania nawozu

z mojej fabryki w Buckau pod Magdeburgiem polecam ze składu za opłatą z Wro- cławia po cenach objętych w moich katalogach.

Wszystkie wyżej wymienione maszyny są najprostszą konstrukcją, przecho na niedawno odbytej wielkiej wystawie w Dreźnie przyznano mi jedynie wielki złoty me- dal. U J. Wiel. Władysława hr. Dąbskiego w Wojniczu ustawiłem z mojej fabryki Lokomo- bile i młocarnię, z której zadowolniony właściciel oświadczył się mi na zapytania dać naj- lepszą rekomendację. Katalogi rozślam bezpłatnie. Lokomobile i młocarnie wprowadzam na żądania w ruch, których przywóz ułatwiono przez zniżenia cła. 956 3-4

J. D. Garret

Tauenzienstrasse 6 w Wroclawiu.

A. STEIFA Synowie

przy rogu ulicy Jeznickiej, otrzymali znowu wielki transport komisowy na całą Galicję i Bukowinę z pierwszej fabryki uprzywilejowanej 963 3-4

BRACI BRÜNNERÓW

w Wiedniu

3000 sztuk lamp amerykańskich

(tak zwanych Petroleum), i sprzedają takowe po cenach fabrycznych — sztu- ka od 52 cent. do 30 zlr. w. a.

Pierwsze austriackie Towarzystwo

dla wywozu i przywozu.

SUBSKRYPCJA

na akcje odbywa się od 11. do 23. września b. r. Subskrypcje przyjmują: Towarzystwo eskontowe w Wiedniu, Bernie, Pradze, Grazu, bank komercyjny w Peszcie, Tryescie, Izby handlowe: we Lwowie i Reichenbergu, Scheibnypogen w Linzu.

KAPITAŁ TOWARZYSTWA

5 milionów zlr. w. a. Pierwsza emisja: jeden milion zlr. w. a. w 5000 akcjach po 200 zlr. Przy subskrypcji składa się 10% czyli 20 zlr. od akcji. Późniejsze wpłaty w małych kwotach.

CEL TOWARZYSTWA

Ułatwienie wywozu produktów (szczególnie ważne dla krajów rolniczych) i fabrykantów wszystkich krajów monarchii — przywóz produktów zagranicznych.

ZARZĄD

Ściśle kupiecki. Zakład płać za towary zamówione i odebrane — interesa komisyjne przyjmować będzie tylko na żądanie stron. Urzą- dzone będą komandyty we wszystkich miejscach handlowych w kraju i zagranicą. Gdzie komandyty własne na razie nie będą mogły być urządzone, załatwiał będzie interesa Towarzystwo eksportowe szwajcarskie.

Osobne korzyści dla akcjonariuszów.

I. Każdemu akcjonariuszowi wolno jest złożyć u Towarzystwa wzory swych produktów, które udzielenie będą komandytem w kraju i zagranicą, gdzieby dotyczące artykuły mogły znaleźć odbyć.

II. Akcjonariusze będą uwiadomieni o nadesłanych stosunkach targowych i innych koniunkturach handlowych.

III. Akcjonariusze mają we wszystkich okolicznościach pod równymi warunkami pierwszeństwo w interesach.

ZYSKOWNOŚĆ

Towarzystwo eksportowe szwajcarskie, które dla niniejszego Towarzystwa za wzór służyło, przynosi w ostatnich latach 22% czystego dochodu

MOLLA PROSZKI SEIDLITZKIE

Wyszczególnione medale nagrody na paryskiej wysta- wie światowej z r. 1855.

znak patentowany

Główny skład spedycyjny: w aptece pod Bocianem w Wiedniu.

Proszę zwrócić uwagę! Każde pudełko przesennie wybranych proszków Seidlitzkich, i każdy paperek jedną dozę zawiera, dla ro- różnienia od podobnych innych wyrobów opatrzone jest moją marką ochronną.

Cena jednego orys. pudełka 1 zlr. 25 kr. wraz z opisem w różnych językach.

Te proszki z powodu swej wypróbowanej skuteczności, zajmują pomiędzy środkami domowymi pierwsze miejsce, co te stwierdzają ze wszystkich krajów państwa austriackiego nadesłane powiadomienia i dziękczynienia. Szczególnie z pomyslnym rezultatem dają się one zastosować w leczeniu zamulenia i zatkania ciała, niestrawności i zgadze, dalej w kuracjach, cierpieniach nerek, nerwowemu bólu głowy, uderzeniu krwi, reumatycznych afekcjach, hysterji, hypochondrii, skłonności do wmitów i t. p.

SKŁAD TEGO PROSZKU UTRZYMUJĄ:

- we LWOWIE aptek. Piotr Mikolasek, A. Berliner, Zygmunt Ruker, Kleina i Gebhardt.
W Białej Keler apt. J. J. Berger.	Hasiatynie F. Michalewicz.	Nasiezy A. Mernych.	Starem Miciśle A. Grotowski
Brzeżanach Józ. Zimkowski	Jagielnicy J. Fischbach.	Nowym Sączu Kosterkiewicz	Stanisławowie Stecher v. Se-
B. Fadenbecht.	Jarostawu J. Rohm.	wdowa.	benetz.
Bochni Niedzielski.	Kaliszu Jabkowski, Radliński	Nowym Targu C. Lauer.	Szencen J. Peika.
Brodaach Fr. Deckert.	F. Skupieński.	Oświęcimie W. Polaczek.	Tarnopolu A. Morawetz.
F. Gomulski.	Kaluzu F. Hildebrand.	Podgórze S. Schlesinger.	Tarnowie J. Jahn.
Buczacz J. Czerkaski.	Kolomyi W. Kupferman.	Przemysłu Gaidetschka i syn.	Turoni A. Giedalski.
Chodorowice Z. J. Krynicki.	Krakowie dr. Sawicki i syn.	E. Machalski.	Turce Mich. Piątek.
Czerlnowach J. Różański.	M. Jawornicki.	Przemyslanach St. Mielecki.	Tyśmienicy Karol Neckl.
Ign. Schmirch.	Krynicy H. Nitribit.	Radowach W. Resch.	Wadowicach F. Foltin.
Dobromila A. Grotowski.	Limanowie A. Müller.	Rzeszowie J. Schaiter i sp.	Zaleszanych J. Kodrbski
Drohobyczu L. Kleckowski.	Manasteryskach J. Lipschitz	Samborze Kriegsheim.	Zloczowie Wolf Korke.
Glinianach N. Helm.	Mołotkach G. Schalbot.	Sanoku J. Jakitacha w. i w.	Zółkwi K. Krzyżanowski.
Gródka A. Tomaszewski.		Suczawie E. Botozat.	

Powyższe firmy przyjmują także zamówienia na

Prawdziwy olej tranowy z wątroby miętusowej,

najczystszy i najsukuteczniejszy gatunek tranu lekarskiego z Bergen w Norwegii.

Prawdziwy Olej tranowy z wątroby miętusowej używa się z najlepszym skutkiem w słabościach płucowych i płucowych, w szaro- futach i w słabości „Rachitis“. Leczy najzastarzałe cierpienia podagryczne i reumatyczne, również jak i chroniczne wyrzuty skóry.

Olej ten najczystszy i najsukuteczniejszy ze wszystkich innych olejów rybich, nie zawiera żadnych jakiegokolwiek chemicznych do- mieszków i znajduje się we flaszkach w tym samym skutecznym stanie, jak go natura wydała.

Każda flaszka różni się od innych gatunków Tranu wątrobianego, opatrzona jest moją marką ochronną i moim podpisem. Cena całej butelki 1 zlr. 80 cent. — pół butelki 1 zlr. w. a. wraz z instrukcją używania.

A. Moll, aptekarz i fabrykant wyrobów chemicznych Wiedniu w Nr. 562.